

Naturgenopretning af Hjarbæk Fjord

Referat

Andet møde i arbejdsgruppen onsdag den 4. maj 2022 kl. 17-20:00

Kulturcenter Værestedet
Låstrupvej 38, Låstrup, 8832 Skals

Mødedeltagere:

- Jørgen Jørgensen, Viborg Kommune (JJ)
- Torben Bramming Jørgensen, Limfjordsrådets Sekretariat (TBJ)
- Tommy Dalgaard, Aarhus Universitet (TD)
- Morten Graversgaard, Aarhus Universitet (MG)
- Iben Kristensen, Energi Viborg Vand (IK)
- Maria Pilgaard, Velas (MP)
- Hans Kurt Tougaard, Fjordklyngen (HKT)
- Peder Lajgaard Pedersen, Fritidsfiskerne ved Hjarbæk Fjord (PLP)
- Kjeld Møller, Erhvervsfiskerne ved Hjarbæk Fjord/Lovns Bredning (KM)
- Jakob Gade, LandboForeningen Midtjylland (JG)
- Leif Pedersen, Danmarks Naturfredningsforening (LP)
- Poul Blicher Andersen, Dansk Ornitologisk Forening (PBA)
- Torben Ebbensgaard, COWI (TE)
- Jens Würigler Hansen, Aarhus Universitet (JWH)

Afbud fra Henrik Ravn, Viborg Sportsfiskerforening og Peter Kårup, Miljøstyrelsen.

Dagsorden

1. Godkendelse af referat fra 1. møde (17:00– 17:05)
2. Siden sidst (17:05-17:15)
3. Oplæg
  - a. Fjordens væsentligste naturværdier og potentialer v./ Torben Ebbensgaard, COWI (17:15 – 18:00)
  - b. Fjordens økologiske tilstand v/Jens Würigler Hansen, Aarhus Universitet (18:00 – 18:45)
4. Arbejdsgruppens drøftelse af aftenens oplæg (18:45 – 19:15)
5. Plenum opsamling (19:15 – 19:25)
6. Eventuelt (19:25 - 19:30)
7. Middag (19:30 – 20:00)

Ad. 1

Referatet fra 1. møde blev godkendt og det blev besluttet at såfremt der ikke indkommer skriftlige bemærkninger til referatet inden næste møde betragtes det som godkendt. Indkommer der bemærkninger drøftes disse på førstkommende møde og referatet godkendes.

Ad. 2

Jørgen Jørgensen orienterede om nedenstående punkter:

- Poul Blicher Andersen er ny DOF repræsentant i arbejdsgruppen
- *Kystvandråd*
I aftale om grøn omstilling af dansk landbrug har et flertal i Folketinget bl. a. afsat midler til udviklingstiltag for at reducere landbrugets klima- og miljøbelastning. I udkastet til vandområdeplanerne 2021-2027 omsættes disse ambitioner i et udviklingsspor for kystvande, hvori indgår ”lokalt funderede analyser”, nærmere forstået som nedsættelse af kystvandråd i tre kystvandoplande. Analyserne skal bidrage til grundlaget for ved genbesøget i 2023/24 at tage stilling til håndtering af evt. resterende indsatsbehov.
- Limfjordsrådet besluttede den 6. maj at rette henvendelse til Miljøstyrelsen og pege på Hjarbæk Fjord oplandet som udgangspunkt for et kystvandråd i Limfjordsoplandet.
- *Limfjordssekretariatets rolle*
På baggrund af Limfjordsrådets beslutning den 6. maj vil Limfjordsrådets sekretariat indgå i sekretariatet for dette projekt sammen med Viborg Kommune
- *Aarhus Universitets rolle*
Viborg Kommunes Klima- og Miljøudvalg har indstillet til byrådet, at der afsættes midler til Aarhus Universitets arbejde i dette projekt
- *Status for renseanlægsstrukturen i Viborg Kommune*
Viborg Kommunes Klima- og Miljøudvalg har den 26. april besluttet at forvaltningen i samarbejde med Energi Viborg Vand A/S igangsætter planlægning og myndighedsbehandling for overførsel af spildevandet fra den nordlige del af Viborg Kommune til Viborg Centralrenseanlæg
- *Natur- og Miljøprojekt i Simested Å*
Sammen med Mariagerfjord, Rebild og Vesthimmerland Kommuner samt NST afsøger Limfjordssekretariatet mulighederne for at nå i mål med en række vandplanprojekter, der i årevis har vist sig svære at gennemføre.
- Da Simested Å har udløb i Hjarbæk Fjord vil projektet også give et væsentligt bidrag til en god tilstand i Hjarbæk Fjord.
- *Idebank*
På baggrund af tilkendegivelserne på har Morten Graversgaard kigget på muligheder for at bruge Teams som ideudvekslingsforum internt i arbejdsgruppen. Arbejdsgruppen gav tilslutning til at deres mailadresser kunne bruges og Morten udsender en vejledning.

Jakob Gade spurgte til tidsrammen for en endelig beslutning om placering af et renseanlæg og JJ lovede at undersøge dette nærmere og det forventes, at et tillæg til spildevandsplanen vil kunne fremlægges til politisk behandling i løbet af efteråret 2022.

JG spurgte desuden om etablering af et sandfang i den nedre del af Simested Å var opgivet? JJ lovede også at undersøge dette nærmere, og JG er efterfølgende orienteret om status.

Ad. 3

De to oplæg vedhæftes. MG vil desuden udarbejde et notat med de væsentligste konklusioner fra de to oplæg. Oplægget fremsendes inden næste møde.

Ad. 4 og 5

Da tidsplanen for de foregående punkter var skredet blev pkt. 4 og 5 på dagsordenen gennemført som en plenumdiskussion med spørgsmål til de to oplægsholdere.

Der blev i diskussionen peget på følgende emner, det ville være vigtige at få belyst yderligere:

- Er der i lyset af at fosfor er begrænsende for algevæksten i foråret og sidst på efteråret, for lidt fokus på fosfor?
  - Eller formuleret på en anden måde kan miljømålene for fjorden nås hurtigere, mere sikkert, samfundsøkonomisk billigere eller med færre omkostninger for lokalsamfundet, med et øget fokus på en indsats overfor fosfortilførsler til fjorden?
- Hvilken betydning har årstidsvariationen i næringsstofftilførslen for sammensætningen af virkemidler?
  - Kan indsatsen optimeres med en øget fokus på dette?
- Hvilken betydning har bundforholdene (slam) for fjordens tilstand?
  - Som fosforkilde?
  - Som et ringe bundsubstrat for muslinger og ålegræs?
- Vil det være muligt at gennemføre et pilotprojekt med udlægning af muslinger, evt. kombineret med ændringer af slusepraksis og ændringer af bundsubstratet?
- Vil det være muligt, ud over indsatsen overfor næringsstoffer, at hjælpe på en reetablering af bundplanter i fjorden?
- Fisk, hvad er det der regulerer bestandene i fjorden og (hvordan) adskiller Hjarbæk Fjord sig fra resten af Limfjorden?

JJ gjorde opmærksom på, at nogle af spørgsmålene ligger inden for de emner, der behandles på kommende møder, men at de alle skal tages med i det videre arbejde med en handlingsplan, der jo også kan indeholde behov for mere viden.

Ad. 6

JJ vil i lyset af problemerne med tidsplanen på dagens møde lave et oplæg til en justeret møderække hvor arbejdsgruppens medlemmer:

- Kan præsentere jeres viden om fjorden og oplandet
- Får mulighed for, ud over diskussionerne knyttet til oplæggene på de enkelte møder, at drøfte hvad der skal tages med videre i arbejdet med at udarbejde en handleplan/indarbejdes i en handleplan?
- Kan drøfte hvilke videnshuller der er om tilstanden ud fra jeres perspektiv?

Et oplæg til justeret møderække fremsendes inden næste møde.

Ad. 7

Ingen bemærkninger.

Jørgen Jørgensen
Projektleder, Natur og Vand
Viborg Kommune